

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 4C/280/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613208173
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Robert Droppa
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:8613208173.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudcom Mgr. Robertom Droppom, v právnej veci žalobcu Q. F., nar. XX. XX. XXXX, O. K. Z. XXX, zastúpeného JUDr. Michalom Harvišom, advokátom so sídlom Stropkovská 633/3, Svidník, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, v konaní o náhradu škody vo výške 1 509,55 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Svidník dňa 23. 12. 2013 sa žalobca voči žalovanej Slovenskej republike domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci vo výške 1 509,55 eur s príslušenstvom. Po postúpení veci Okresný súd Liptovský Mikuláš ako miestne príslušný vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 28. 06. 2016, sp. zn. 4C/280/2014 tak, že žalobu zamietol a žalovanej v 1. až 3. rade nepriznal náhradu trov konania.

2. Proti predmetnému rozsudku podala žalovaná, za ktorú konalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľka mala za to, že v predmetnej právnej veci nebol dôvod hodný osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania. Poukázala na to, že žalovaná má plný úspech v spore, k zamietnutiu žaloby došlo z dôvodu, že žalovaný si svoj nárok neuplatnil včas aj napriek tomu, že bol zastúpený právnym zástupcom, a to už pri žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 04. 07. 2011 doručenej Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky dňa 16. 08. 2011. Zároveň poukázala na to, že počas celej doby trvania konania poukazovala na to, že nie je orgánom spôsobilým konať za štát v predmetnej právnej veci, s čím sa súd prvej inštancie stotožnil a vyslovil záver, že orgánom oprávneným konať za štát je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Odvolateľka navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie o náhrade trov konania tak, že zaviazá žalobcu uhradiť Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, náhradu trov konania vo výške 285,78 eur.

3. Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. 10. 2016, sp. zn. 6Co/228/2016 odvolací súd rozsudok vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že v nenapadnutom výroku ostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý. Odvolací súd skonštatoval, že ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku zakotvuje moderačné právo súdu, ktorý môže zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Zákon pre takéto rozhodnutie vyžaduje splnenie dvoch predpokladov, existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa a súčasne existenciu výnimočných okolností. Aplikácia tohto ustanovenia musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Dôvodom pre takýto postup súdu môžu byť aj pomery účastníkov,

avšak len pri zistení ďalších výnimočných okolností. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takého rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. Významným z hľadiska aplikácie daného ustanovenia sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán v priebehu konania a charakter sporu. V posudzovanej veci rozhodol súd prvej inštancie o nepriznaní náhrady trov konania, v ktorej časti však rozhodnutie neobsahovalo riadne a obsažné odôvodnenie, čo zabránilo odvolaciemu súdu preskúmať správnosť myšlienkového postupu súdu prvej inštancie a tiež opodstatnenosť argumentácie odvolateľky. Na základe uvedeného odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie pre jeho nepreskúmateľnosť a vec vrátil na ďalšie konanie. Na záver odvolací súd skonštatoval, že pri hodnotení eventuálnej existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa bude nevyhnutné prihliadnuť na kritériá vymedzené v § 257 Civilného sporového poriadku a v prípade zistenia konkrétnych skutočností odôvodňujúcich jeho aplikácie, prvoinštančný súd vysvetlí v rozhodnutí svoje úvahy tak, aby bolo rozhodnutie možné preskúmať.

4. Podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal aj v neprítomnosti strán sporu, ktoré sa z neúčasti včas ospravedlnili, pričom z dôležitých dôvodov nepožiadali o odročenie pojednávania.

6. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

7. V prejednávanej veci súd zamietol žalobu z dôvodu, že žalobca si svoj nárok neuplatnil včas, keď trojročná premlčacia doba na podanie žaloby uplynula 14. 11. 2013, pričom žaloba bola doručená Okresnému súdu Svidník dňa 23. 12. 2013. Žalovaná tak bola úspešná v plnom rozsahu, pričom pri uplatnení zásady úspechu v konaní by jej prináležala náhrada trov konania. V predmetnej veci si za žalovanú uplatnilo náhradu trov konania Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré ich vyčíslilo v sume 285,78 eur, pričom tieto trovy pozostávali z cestovných náhrad za účasť na pojednávaní uskutočnenom dňa 03. 03. 2015 a 28. 06. 2016.

8. Rozhodnutie súdu, a to nielen vo veci samej, ale aj o veci náhrady trov konania musí mať nielen oporu v zákone, ale musí sa navonok javiť ako spravodlivé, lebo len taký výsledok zodpovedá základným princípom súdneho konania. Významnými z hľadiska aplikácie citovaného ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku sú aj okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku žalobcu na súde, vo svetle ktorých súd nepovažoval za spravodlivé, aby žalobca znášal trovy predmetného konania. Z princípu materiálneho právneho štátu vyjadreného v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že štát musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát je povinný striktne dodržiavať právo a toto právo aj zabezpečovať tak, aby nedochádzalo ku škodám pri jeho aplikácii. Aj keď je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný a zasahujúci do základných práv. Žalobca sa domáhal náhrady škody z dôvodu, že bolo voči nemu vedené trestné stíhanie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktoré bolo skončené oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 14. 05. 2010, sp. zn. 1T/97/2009, pretože prokurátor na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby. V prípade, ak dôjde k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté, pričom nárok na náhradu škody spôsobenej začatím takéhoto trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, pretože rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. V súlade s touto súdnou praxou žalobca požiadal Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktoré bolo zo strany tohto orgánu vybavené tak, že z dôvodu, že zo strany vyšetrovateľa nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia ani nesprávnemu úradnému postupu, nakoľko náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, nepovažovalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky žiadosť za dôvodnú. Na základe tejto skutočnosti žalobcovi nezostávalo nič iné, ako

obrátiť sa so svojím nárokom na súd. Sama osebe skutočnosť, že žalobca nepodal žalobu v trojročnej premlčacej lehote, ktorá sa predlžuje o šesťmesačnú lehotu na predbežné prerokovanie nároku, nemôže byť v tomto prípade na ujmu žalobcu, nakoľko okolnosti, ktoré ho viedli k podaniu žaloby, keď boli nesporne porušené jeho základné práva a slobody, majú nesporne väčšiu váhu ako prípadný nárok žalovanej na náhradu trov konania. Aj keď tieto dôvody uvádzané súdom nie sú prejedikovaním veci samej, v prípade, ak by si žalobca svoj nárok uplatnil včas, okolnosti, ktoré ho viedli k podaniu žaloby, súd vyhodnotil ako dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd považuje za spravodlivé rozhodnúť v súlade s § 297 Civilného sporového poriadku. Súd zároveň pri rozhodovaní zohľadnil aj postavenie strán tohto sporu, keď by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že vzhľadom na osobu žalovanej a v neposlednom rade aj na výšku uplatnených trov zo strany Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, predmetné rozhodnutie nebude mať žiadny dopad na majetkové pomery oprávnenej strany, to znamená Slovenskej republiky. Dôvod hodný osobitného zreteľa súd vidí teda v tom, že aj pokiaľ bola žaloba zamietnutá, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia skutočností odôvodňujúcich začiatok plynutia premlčacej doby, keď tento okamih nesprávne odvíjal od právoplatnosti oprávneného uznesenia, sama o sebe táto skutočnosť nemôže podľa súdu spravodlivo odôvodňovať automatický nárok žalovanej na náhradu trov konania. Okolnosti, ktoré viedli žalobcu k podaniu žaloby, spočívajúce v tom, že bolo voči nemu vedené nedôvodné trestné stíhanie, musia byť podľa názoru súdu vyhodnotené ako výnimočný dôvod na postup podľa § 257 Civilného sporového poriadku. Pre úplnosť súd uvádza, že vzhľadom na postavenie strán nepovažoval za potrebné bližšie zisťovať pomery žalobcu, a to vzhľadom na uplatnenú výšku náhrady trov konania zo strany Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, nakoľko tieto pomery strán sú neporovnateľné a podľa názoru súdu akékoľvek majetkové pomery žalobcu by nemohli mať vplyv na rozhodovanie súdu podľa tohto ustanovenia. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.